

Søknad om status som sykkelby perioden 2025-2028

Introduksjon

Arendal kommune har hatt sykkelbyavtale siden 2015. Gjennom de foregående periodene har man fått utrettet mange tiltak for å øke sykkelandelen, men vi ser at arbeidet med å få flere til å sykle er et saktegående arbeid der man er avhengig av kontinuitet.

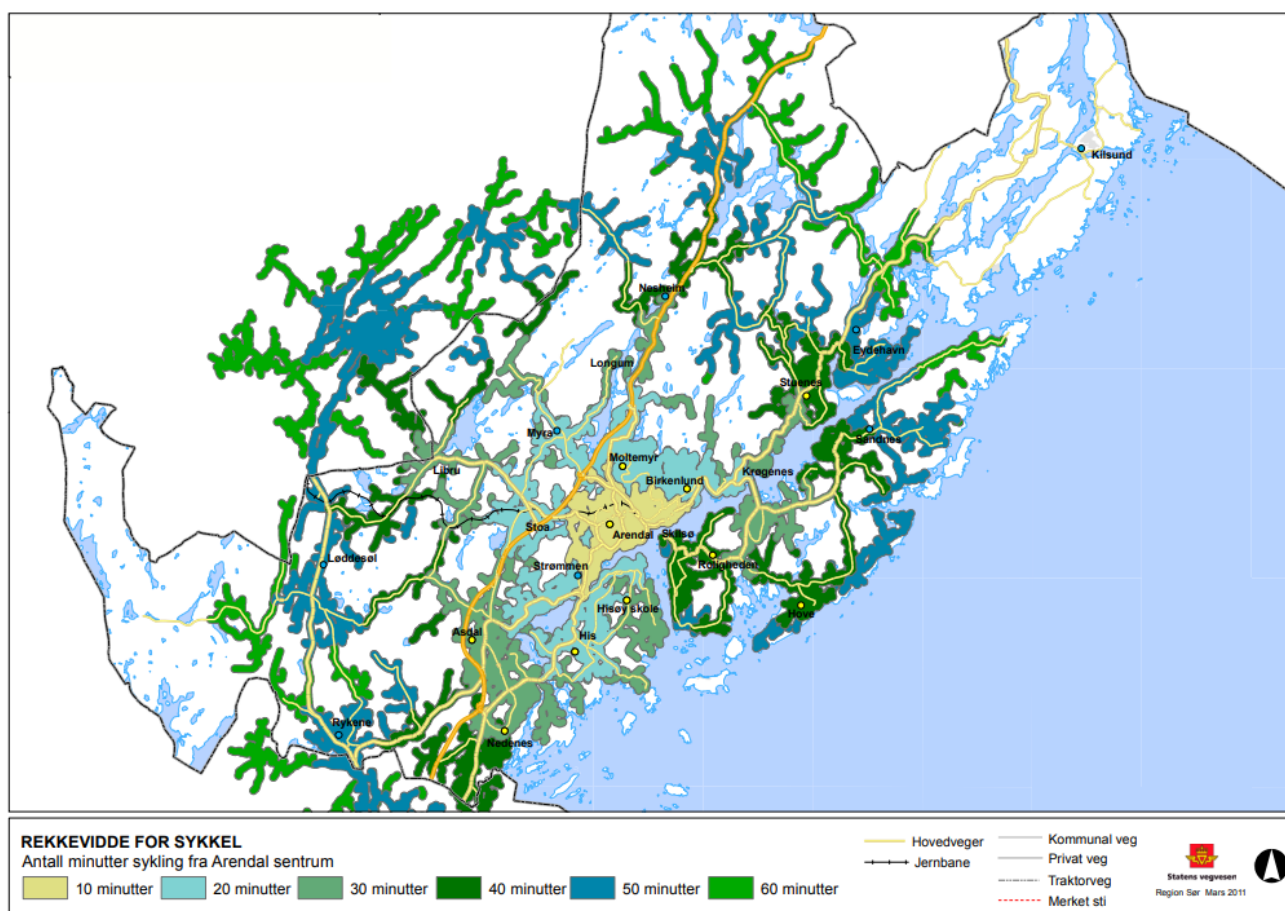
Arendal kommune holder i dag på å utarbeide ny kommuneplan, både samfunnsdelen og arealdelen. Det fremkommer av høringsutkastet til samfunnsdelen at Arendal har en ambisjon om å vokse i antall innbyggere og arbeidsplasser samtidig som vi skal ta vare på natur, klima og miljø. Arendal har som mål å redusere utslippene og bli en 1,5 graders by innen 2040. Et viktig grep vil være å øke andelen som går og sykler og redusere biltrafikk.

Kommuneplanens arealdel skal fokusere på bærekraftig transport og tilgjengelighet i Arendal, i tråd med statlige forventninger om en kompakt og attraktiv by. Sammenhengen mellom arealpolitikk og transport er derfor en viktig faktor for Arendal kommune.

Potensiale for økt sykling og gange

I kommunedelplan for sykkel i Arendal med konsekvensutredning 2011-2030 tar for seg 8 hovedruter og 35 lokalruter. Målpunktet til de fleste hovedrutene er Arendal sentrum. Planen tar for seg hovedrutene med beskrivelse og forslag til tiltak. Formålet med planen er å øke sykkeltrafikken i Arendal fra 5% til 10%, legge til rette for trygg skolevei slik at minst 80 % av barn og unge kan sykle eller gå til skolen, og å bidra til at det blir trygt og mer attraktivt å sykle i Arendal gjennom et godt tilrettelagt sykkelnett.

Ser man på kartutsnitt fra kommunedelplan for sykkel, ser man at utstrekning av områder med ulik sykkelavstand til Arendal sentrum. Illustrasjonen viser at man kommer ganske langt på 10 minutter. Innenfor disse områdene bor det mange mennesker og det er stort potensiale for økt sykling.

Figur 5 Kartet viser hvor langt en kommer fra Arendal sentrum ved å sykle i 10, 20, 30, 40, 50 eller 60 minutter. Kartet kan sees i større målestokk i vedlegg 6.

Arendal kommune har definert fire hovedfartsårer inn til sentrum for syklister. Dette er traseer som vi har ekstra fokus på med tanke på drift og vedlikehold gjennom hele året. Flertallet av veistrekingene på disse traseene er fylkeskommunale, som gir et behov for et tett samarbeid som kan gi synergier for begge parter.

Et annet viktig satsingsområde for Arendal kommune er trygge skoleveier slik at 80 % av barn og unge kan gå eller sykle til skolen. Arendal har mange skoler, totalt 20 barneskoler. Skolene er spredd rundt i hele kommunen. Dersom man lykkes med å etablere trygge skoleveier slik at 80 % kan gå eller sykle til skolen vil man i tillegg skape gode sykkelvaner for barn og unge som de kommer til å ta med seg inn i voksenlivet, men tilrettelegging for barn og unge vil jo også komme voksne til gode.

Kommunen har en ambisjon om at alle skolene skal etablere hjertesone, og har gjennom de siste årene fått etablert hjertesone ved 6 av 20 skoler. Kommunens administrasjon sender informasjon til alle rektorer ved skolene og tilbyr oppfølging av arbeid med hjertesone dersom det er ønskelig fra skolen / FAU, men av kapasitetsbegrensninger har det fornuftig å ta arbeidet etappevis. I tillegg til å jobbe med hjertesone ved skolene har Arendal ønske om å tilby skolene sykkelstativer slik at elevene skal ha muligheter for trygg sykkelparkering.

For å fremme sykling og gange blant elevene har Arendal årlig skoletrakk-kampanje, som er elevenes sykle og gå-konkurranse som foregår over 6-8 uker på våren.

Kommunalt engasjement og bidrag

Arendal kommune kommer til å legge hovedansvaret for oppfølging av en eventuell ny sykkelbyavtale til virksomhet Mobilitet som er under sektor Samfunn og Næring for å knytte oppfølgingen nærmere kommunens driftsavdeling og trafikksikkerhetsarbeid. Selv om hovedansvaret flyttes til ny virksomhet og sektor, vil de tidligere ressursene fra miljø og folkehelse bidra i sykkelbyarbeidet. Kommunen mener at vi med dette vil stille med bred fagkunnskap på tvers av sektorene, noe som vil være bra for videre arbeid med sykkelbyen. Det er også disse ressursene kommunen ønsker å bidra med inn i nettverket Sykkelregion Agder. Det er vanskelig å anslå hvor stor andel av en stillingshjemmel som avsettes til sykkelbyarbeidet, men kommunen vil stille med nødvendig ressurser til å følge opp en eventuell sykkelbyavtale.

Selv om det er viktig for kommunen at det jobbes systematisk med å få flere til å gå eller sykle, så er kommunen i en økonomisk situasjon nå slik at det ikke er anledning til å sette av store summer i budsjettet konkret til sykkeltiltak. Et viktig kommunalt bidrag inn i et sykkelbysamarbeid vil derfor være de tverrfaglige ressursene.

Dersom kommunen velges ut som sykkelby har kommunedirektøren foreslått at man jobber for at det kan settes av kommunale driftsmidler på 100 000 kr til sykkelbyarbeid for perioden.

Arendal har også avsatt 200 000 kr årlig til hjertesonearbeid ved skolene for å få flere skoleelever til å gå eller sykle til skolen.

Oppsummering

Arendal kommune har store forventninger for utvikling, både næringsutvikling og boligutvikling, samtidig som det er satt ambisiøse klimamål. For å oppnå kommunens mål vil det derfor være avgjørende at vi jobber systematisk med å få flere til å gå, sykle eller ta kollektivtransport. Arendal har vært sykkelby i to foregående perioder, og vi ser en stor verdi med godt samarbeid mellom kommunen og fylkeskommunen.

Kommunens administrasjon har lagt fram sak til samfunnsutvalget hvor enstemmig utvalg har vedtatt at Arendal skal søke om status som sykkelby. På grunn av svært stor saksmengde i desember er det besluttet at saken ikke går videre til Bystyrebehandling. Administrasjonen er likevel av den oppfatning at det er et klart politisk flertall på å satse videre på sykkelarbeidet og at det er ønskelig å inngå sykkelbyavtale med Agder fylkeskommune.

Primært ønsker Arendal å få status som sykkelby og inngå sykkelbyavtale med Agder fylkeskommune, men dersom Arendal ikke blir valgt ut som sykkelby for den kommende perioden ønsker vi å delta i fagnettverket Sykkelregion Agder.

Ved å delta i videre sykkelbyarbeid vil vi fortsatt ha tilgang på kunnskap og nettverk. Det vil bidra til større politisk engasjement ved at det er en regional satsing og med flere ressurser innen fag og økonomi vil utviklingsarbeid skje.

Arendal kommune

Syklister bryr seg ikke om kommune- og fylkesgrenser, vi må jobbe sammen om helhetlige løsninger.

Med vennlig hilsen

Tone Worren
Folkehelsekoordinator

Ragnhild M. Hammer
Miljørådgiver

Hanne Goodwin
Trafikksikkerhetskoordinator